

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΣΤ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1938

ΔΡΙΘ 49

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει του ημετέρου υπουργικού συμβουλίου άπεφασίσαμεν και διατάσσαμεν :

Άρθρον 1ον : Κατόπιν τής δια τής ύπ' αριθμόν 936]1938 αποφάσεως του συμβουλίου τής επικρατείας άκυρώσεως του από 5 Νοεμβρίου έ. έ. πρακτικού εκλογής αρχιεπισκόπου Άθηνών ή προς ανάδειξιν αρχιεπισκόπου Άθηνών νέα εκλογή ένεργηθήσεται έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως του παρόντος καθ' όν τρόπον όρίζεται έν τοις έπομένοις :

Άρθρον 2ον : Προς πλήρωσιν του χηρεύοντος θρόνου τής αρχιεπισκοπής Άθηνών εκλέγει ή διοικούσα ίερά σύνοδος τρείς υποψηφίους : Έκλόγιμοι είνε : α] Έλληνες τό γένος αρχιερείς τής όρθοδόξου ανατολικής εκκλησίας και β] αρχιμανδρίται, περιλαμβανόμενοι έν τή δυνάμει του άρθρου 1 του αναγκαστικού νόμου 39]1936 και του εις εκτέλεσιν αυτού εκδοθέντος από 15ης Οκτωβρίου βασιλικού διατάγματος «περί προσόντων των εκλογίμων αρχιερέων κλπ.» έγκειρισμένω υπό του υπουργείου Θρησκευμάτων και Έθνικής Παιδείας και ισχύοντι καταλόγω εκλογίμων αρχιερέων.

Η εκλογή των τριών υποψηφίων διενεργείται υπό τής Ιεράς Συνόδου, έν άπαρτία συγκροτούμένης δια μυστικής δια ψηφοδελτίων ψηφοφορίας και δια σχετικής πλειοψηφίας επί του αριθμού των ψηφισάντων, τό αποτέλεσμα τής όποιας αναγράφεται έν τή πρακτική τής Ιεράς Συνόδου μετά των όνομάτων των πλειοψηφισάντων τριών πρώτων υποψηφίων κατά σειράν πλειοψηφίας.

Η Ιερά Σύνοδος εύρίσκεται έν άπαρτία κατά τήν έννοιαν τής παραγράφου 3 του άρθρου 4 του κωδικοποιημένου νόμου 5438 «περί κωδικοποιήσεως των περι καταστατικού νόμου τής Αυτοκεφάλου Έκκλησίας τής Ελλάδος ισχυουσών διατάξεων».

Παρόντες θεωρούνται ειδικώς δια τήν περίπτωσιν τής εκλογής, συνυπολογιζόμενοι εις τήν άπαρτίαν, και όσοι των συνοδικών μητροπολιτών, μή παρευρισκόμενοι έν τή Ιερά Σύνοδω κατά τήν ήμέραν τής εκλογής λόγω νόσου, ήθελον άποστείλη τή προεδρεύοντι ψηφοδέλτια αυτών, άτινα συγκαταριθμούνται εις τάς ψήφους έμου μετά των ψήφων των έν τή Ιερά Σύνοδω

παρευρισκομένων. Άπόντες δέ θεωρούνται οι εκ των άπουσιαζόντων μή άποστειλάντες ψηφοδέλτια.

Έκαστον ψηφοδέλιον περιέχει τρία όνόματα εκλογίμων, έγκλείεται δέ έν ιδίω έσφραγισμένω φακέλλω άνευ υπογραφής, τιθεμένω έντός φακέλλου έπίσης έσφραγισμένου.

Ο έξωτερικός φακέλλος φέρει άπαραιτήτως έξωθεν τό όνομα του ψηφίζοντος αρχιερέως.

Έάν ψηφοδέλιόν τι περιέχη όνόματα πλείονα των τριών θεωρείται έγκυρον μόνον ως προς τά τρία πρώτα κατά σειράν έν αυτώ αναγραφόμενα όνόματα.

Έάν ψηφοδέλιόν τι περιέχη όνομα εκ των μή εκλογίμων κατά τήν έννοιαν τής παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου θεωρείται άκυρον. Είνε έπίσης άκυρον πάν ψηφοδέλιον εάν δέν έτηρήθησαν αι έν τή άρθρω τούτω διατάξεις.

Κατά τήν προς εκλογήν συνεδρίαν οι παρόντες αρχιερείς παραδίδουσι τά έντός έσφραγισμένου φακέλλου ψηφοδέλτια αυτών τή προεδρεύοντι, έστις καταθέτει αυτά μετά των έντός έσφραγισμένου φακέλλου άποσταλέντων αυτώ υπό των ένδεχομένων νοσούντων αρχιερέων ψηφοδελτίων εις τήν ψηφοδόχον, αναγραφόμενου έν τή πρακτική του όνόματος του ψηφίζοντος προς τοις όνομασι των άποστειλάντων τά ψηφοδέλτια αυτών.

Τά ψηφοδέλτια εξαγονται τής ψηφοδόχου ανά έν υπό του προεδρεύοντος και άποσφραγιζόμενα υπό τούτου αναγινώσκονται υπό δύο Συνοδικών όριζόμενων ως ψηφολεκτών, του γραμματέως τηρούντος πρακτικόν, έν ώ καταγράφονται τά έν τοις ψηφοδελτίοις όνόματα. Μεθ' ό αριθμωμένων των ψήφων ως έλαθεν έκαστος εκλόγιμος, κατατάσσονται οι ψηφισθέντες κατά σειράν πλειοψηφίας αναγραφόμενης τής σειράς αυτών έν τή πρακτική.

Έν περιπτώσει ίσοψηφίας προτιμάται μεταξύ μέν ίσοψηφισάντων Αρχιερέων ό έχων τά πρεσβεία τής αρχιερωσύνης, μεταξύ δέ ίσοψηφισάντων αρχιερέως και αρχιμανδρίτου ό αρχιερεύς, μεταξύ δέ ίσοψηφισάντων δύο αρχιμανδριτών ό έχων τά πρεσβεία τής ιερωσύνης.

Ένδεχομένας κατά τήν εκλογήν ένστάσεις λύει όριστικώς ό παριστάμενος Βασιλικός Έπίτροπος.

Τά όνόματα των τριών πρώτων αναδειχθέντων ως πλειοψηφισάντων εκλογίμων ανακοινούνται αύθημερόν έγγραφως υπό τής Ιεράς Συνόδου εις τό ύπουργεϊον, έξ αυτών δέ προκρίνει τον ένα ή Α. Μ. ό Βασιλεύς δια βασιλικού διατάγματος, προκαλυμμένου υπό του ύπουργού Θρησκευμάτων και Έθνικής Παι-

* Έφημερίς τής Κυβερνήσεως τσυχος Α' Άριθ. φύλ. 455 3 Δεκεμβρίου 1938.

δείας καὶ δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄμα τῇ κοινοποιήσει τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τούτου εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, αὕτη καλεῖ τὸν δι' αὐτοῦ προκριθέντα ὑποψήφιον, ὅστις ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δίδει ἐν τῷ κατὰ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς τὸ κανονικὸν μήνυμα κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν.

Ἐπὶ τῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἐγγράφῳ ἀνακοινῶσει ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ τελεσθέντος μηνύματος, ὁ ὑπουργὸς προκαλεῖ τὸ βασιλικὸν διάταγμα τῆς καταστάσεως καὶ ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ, δημοσιευομένου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον κοινοποίησιν τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον βασιλικοῦ διατάγματος, ὁ δι' αὐτοῦ ἀνεγνωρισμένος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δίδει ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως παρουσία καὶ τοῦ ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας τὴν ὑπὸ τοῦ κεφαλαίου γ' τοῦ νόμου Σ' τῆς 9 Ἰουλίου 1852 ὀριζομένην διαβεβαίωσιν, μετ' ἣν ἐπακολουθεῖ ἡ ἐνθρόνισις κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ἡ ἀνάληψις τῶν διοικητικῶν καθηκόντων ὑπὸ τοῦ οὕτως νομίμως καὶ κανονικῶς κατασταθέντος, τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς καὶ προεδρεύοντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παραδίδοντος αὐτῇ τὴν τε προεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὴν διοίκησιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς δι' ἴδιου δι' ἐκάστην ὑπηρεσίαν πρακτικῶς.

Ἄρθρον 3: Ἀπαρτίας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 4 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου μὴ ἐπιτυγχανομένης εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους συνεδριάσεις, ὧν ἡ δεύτερα συγκαλεῖται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης, ὁ ὑπουργὸς Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας προκαλεῖ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος τὴν σύγκλησιν δωδεκαμελοῦς ἀριστίνδην Συνόδου, ἣτις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου τῆς τάξεως, ἦτοι τοῦ ἔχοντος τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης, προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς συγκλήσεως τῆς ἀριστίνδην Συνόδου ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὡς Συνοδικῶν τὰ μέλη τῆς τακτικῆς Ἱερᾶς Συνόδου, θεωρούμενα εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἔξαντλήσαντα τὸ διὰ τὴν καθ' ἣν ἀπαλλάσσονται Συνοδικὴν περίοδον δικαίωμα αὐτῶν ὡς Συνοδικῶν.

Ἡ θητεία τῆς ἀριστίνδην Συνόδου διαρκεῖ καθ' ἕλον τὸ ὑπολειπόμενον χρονικὸν διάστημα τῆς Συνοδικῆς περιόδου τῆς δι' αὐτῆς ἀντικαθισταμένης τακτικῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μετ' ὃ ἡ ἐπομένη Ἱερὰ Σύνοδος συγκροτηθῆσεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5.438, κατὰ τὴν σειράν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης, τῶν μελῶν τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαλασσομένης ἐνδεχομένης τῶν καθηκόντων αὐτῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὴ συνυπολογιζομένης διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐπομένης Συνοδικῆς περιόδου.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν μέλη τῆς ἐνδεχομένης ἀπαλασσομένης τακτικῆς Συνόδου ἤθελον συμπερι-

ληφθῆ εἰς τὴν ἀριστίνδην Σύνοδον, λογίζονται καὶ ταῦτα ὡς ἔξαντλήσαντα τὸ Συνοδικὸν αὐτῶν δικαίωμα καὶ συνεπῶς δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐπομένης Συνοδικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 4: Ἡ πλήρωσις χηρευουσῶν μητροπόλεων τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς διοικήσεως Ἱερᾶς Συνόδου ἐν ἀπορτία συνεδριαζούσης καὶ ἐκλεγούσης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ σχετικῆς ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων πλειοψηφίας ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογίμων τρεῖς ὑποψηφίους, ὧν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς ἔγκρισιν τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ὡς πρὸς τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογίμων διὰ τὴν πλήρωσιν χηρευουσῶν μητροπόλεων ἰσχύουσι αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1937, βάσει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 39)1936 ἐκδοθέντος βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ προσόντων τῶν ἐκλογίμων ἀρχιερέων κλπ», ὡς πρὸς δὲ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκλογῆς ἰσχύουσι κατ' ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ ἐξῆς.

Ἐνδεχομένως ἀπειτηθησόμενος ἐπακριβέστερος καθορισμὸς τῶν λεπτομερειῶν ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου γενήσεται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἄρθρον 5.—Καταργοῦνται τὰ ἄρθρα 10 καὶ αἱ παράγραφοι 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5438 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ καταστατικῶν νόμου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰσχυουσῶν διατάξεων» ὡς καὶ ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος 1457)1938 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5438 κλπ», καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, οὗ ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1938.

Ἐν Ὄνόματι τοῦ Βασιλέως

(Ὁ) Ἀντιβασιλεὺς

ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ μέλη

Α. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, Α. ΟΙΚΟΜΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Α. ΚΟΡΙΖΗΣ, Γ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, Ι. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Π. ΚΡΗΤΙΚΟΣ, Κ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ, Δ. ΡΕΔΙΑΔΗΣ, Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ, Γ. ΚΥΡΙΜΗΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1938.

Ὁ ἐπὶ τῆς Διοικήσεως ὑπουργὸς

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ*

«Περί τροποποιήσεως τῶν περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ τοῦ ταμείου ἀσφαλίσεως τοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῶν περὶ Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰσχυουσῶν».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1: Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 338)1936 ὡς τοῦτο συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ νεωτέρων νόμων ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Ὁ Ο.Δ.Ε.Π. διοικεῖται ὑπὸ κεντρικοῦ συμβουλίου αποτελουμένου ἐκ 1) τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ὡς προέδρου, 2) δύο ἀρχιερέων ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐρίζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας διὰ τὸν χρόνον τῆς συνοδικῆς περιόδου, ἀναπληρούντων τὸν πρόεδρον ἐν ἀπουσίᾳ ἢ κωλύματι τούτου, 3) τοῦ νομικοῦ συμβούλου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, 4) τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., 5) τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, οὗτινος ὁ ἀναπληρωτὴς διορίζεται καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ τῶν διευθυντῶν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 6 μέλος διορίζεται διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἐκ καταλόγου τριῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ὑποβαλλομένου ἐντὸς τριημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐπὶ τριετῆ θητεία ἀρχομένη κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς περὶ διορισμοῦ πράξεως, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιόδους ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν προκατόχων μελῶν.

Μετὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 6 μελῶν ἐρίζονται καὶ ἰσάριθμοι καὶ ἰσόβαθμοι ἀναπληρωταὶ αὐτῶν.

Εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον καλεῖται καὶ δικαιοῦται νὰ παρίσταται μετέχων των συζητήσεων ὡς μέλος ἄνευ ψήφου καὶ εἰς τῶν διευθυντῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐρίζομενος καὶ ἀντικαθιστάμενος ἢ ἀναπληρούμενος δι' ἐγγράφου τῆς διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον ἰσχύει ἢ μετ' αὐτῆς σύμβασις.

Τὰ μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται νὰ ἀναδιορισθῶσιν.

Ἡ θητεία τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου Κεντρικοῦ Συμβουλίου θεωρεῖται λήξασα ἅμα τῇ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2: Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. συνέρχεται εἰς τακτικὰς συνεδριάσεις τοῦλάχιστον τετρὰκις τοῦ μηνὸς καλούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ. Τὸ Κ. Σ. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων τοῦλάχιστον τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται διὰ συμφώνου ψήφου

*) Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως τεύχος Α' Ἀριθ. φύλ. 455 3 Δεκεμβρίου 1938.

πάντε τοῦλάχιστον μελῶν. Εἰς τὰ λαϊκὰ μέλη καὶ τὸν Βασιλικὸν Ἐπίτροπον παρέχεται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑκατὸν πενήκοντα δι' ἐκάστην συνεδρίασιν, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 750 κατὰ μῆνα. Εἰς τὸν γραμματέα τοῦ Κ. Σ. καταβάλλεται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑκατὸν κατὰ συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 3: Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον καθιστᾶ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ πενταμελῆ ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ δύο τῶν κληρικῶν μελῶν αὐτοῦ, τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ καὶ δύο ἐκ τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου. Μετὰ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐρίζει καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον μεταβιβάζει μέρος τῆς δικαιοδοσίας του.

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων τεσσάρων τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται διὰ συμφώνου ψήφου ἐπίσης τεσσάρων μελῶν αὐτῆς.

Εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν Βασιλικὸν Ἐπίτροπον παρέχεται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑκατὸν πενήκοντα κατὰ συνεδρίασιν μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 750 κατὰ μῆνα. Εἰς τὸν γραμματέα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς καταβάλλεται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἑκατὸν κατὰ συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 4: Γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. διορίζεται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, ὁ διατελέσας σύμβουλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ ἰσόβιος δικαστικὸς ὑπάλληλος ἢ νομικὸς σύμβουλος τοῦ κράτους ἢ διευθυντὴς ἢ ἐπιθεωρητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἢ δικηγόρος ἔχων ὑπερδεκαπενταετῆ δικηγορίαν.

Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ὢν μόνιμος, θεωρεῖται δημόσιος ὑπάλληλος καὶ ἔχει τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τοῦ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος λήγει ἡ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 4 ἐδαφίου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1369 τοῦ 1938 ἀναγκαστικοῦ νόμου γενομένη παράτασις τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 338 τοῦ 1936 ἀποσπάσεως νομικοῦ συμβούλου τοῦ κράτους εἰς τὴν θέσιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., καταργουμένης τῆς περὶ ἀποσπάσεως νομικοῦ συμβούλου τοῦ κράτους διατάξεως τῆς 7ης παραγράφου τοῦ ἰδίου ἀρθροῦ 2 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 338)1936.

Ἄρθρον 5: Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται ὁ θεσμὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 39)1936, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 338)1936 οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας παρὰ τοῖς διοικητικοῖς συμβούλους τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καὶ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τῶν καθηκόντων καὶ τῆς ἐν γένει ἀρμοδιότητος τούτων ἀνατιθεμένων εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 6: Τὸ κεντρικὸν συμβούλιον ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος συντάσσει κανονισμὸν τῶν ἐργασιῶν του τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας

τῶν γραφείων του καὶ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ, τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, ὡς καὶ τῆς ἀρμοδιότητος καὶ εὐθύνης ἐκάστου τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ. Ὁ κανονισμὸς οὗτος ὑποβαλλόμενος ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἀνω προθεσμίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἐγκρίνεται δι' ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας δυναμένου νὰ τροποποιήσῃ ἢ συμπληρώσῃ αὐτόν. Ἡ θέσις τοῦ νομικοῦ συμβούλου παρὰ τῷ Ο.Δ.Ε.Π. δὲν εἶναι ἀσυνδίβαστος πρὸς τὴν τοῦ διευθυντοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἢ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 7: Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἀποτελεῖται:

- 1) ἐκ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ὡς προέδρου.
- 2) ἐξ ἑνὸς ἀρχιερέως, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου διὰ τὸν χρόνον τῆς Συνοδικῆς περιόδου, καθ' ἣν ὠρίσθη οὗτος, ἀναπληροῦντος τὸν πρόεδρον ἐν κωλύματι ἢ ἀπουσίᾳ τούτου.
- 3) ἐκ τεσσάρων ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὀριζομένων διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ἐκ καταλόγου ὀκτώ τοιούτων ὑποβαλλομένου ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐπὶ τριετῆ ἰθιείᾳ.
- 4) ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τῆς διευθύνσεως Ὁρησκευμάτων.
- 5) ἐκ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.
- 6) ἐξ ἑνὸς οἰκονομολόγου ἢ εἰδικοῦ ἐπὶ τῶν ἀσφαλίσεων ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας ἐπὶ ἰθιείᾳ τριετῆ.
- 7) ἐκ τοῦ νομικοῦ συμβούλου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν ἐν ἐδαφίῳ 2, 3 καὶ 6 μελῶν τοῦ συμβουλίου ὀρίζονται καὶ ἀντικαθίστανται καθ' ὅν τρόπον καὶ οἱ ἀναπληρούμενοι ὑπ' αὐτῶν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ὁρησκευμάτων ἐκπροσωπεῖται ἐν τῷ συμβουλίῳ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Ἱεραῇ Συνόδῳ. Οὗτος μετέχει τῶν συνεδριάσεων τοῦ συμβουλίου, ποιεῖται προτάσεις καὶ ἐκφέρει γνώμην ἐπὶ παντὸς θέματος ἀνευ ὀμως δικαιώματος ψήφου. Ἐπίσης δικαιούται νὰ ζητῆ διὰ τοῦ προέδρου τὴν σύγκλησιν τοῦ συμβουλίου, ὁσάκις κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ ζητῆ πληροφορίας καὶ νὰ παρακολουθῇ τὸ καθόλου ἔργον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

Τὸ συμβούλιον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἕξ τοῦλάχιστον μελῶν, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται διὰ συμφώνου ψήφου τοῦλάχιστον πέντε μελῶν. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν μελῶν ὀρίζεται εἰς δραχμὰς 150 κατὰ συνεδριάσιν, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 750 μηνιαίως. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἔχει καὶ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἄρθρον 8: Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται ὁ θεσμὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδαφίου 1 στοιχεῖον 6 τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 41)936 ἀναγκαστικοῦ νόμου μονίμου ἀντιπροέδρου τοῦ συμβουλίου τῆς Ἀποστο-

λικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐν γένει καθηκόντων καὶ ἀρμοδιότητων τούτου ἀσκουμένων ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συμβουλίου Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 9: Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον οὕτινος ἢ ἰσχύς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1938.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ μέλη

Α. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Α. ΚΟΡΙΪΖΗΣ, Γ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ, Ι. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Π. ΚΡΗΤΙΚΟΣ, Κ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ, Δ. ΡΕΔΙΑΔΗΣ, Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ, Γ. ΚΥΡΙΜΗΣ.
Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1938.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΛΟΣ

Ἡ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ε.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ τοιούτου ὑπὸ τῶν ἀπολογητῶν χειρισμοῦ τοῦ ζητήματος, τὴν κυριωτέραν καὶ πειστικωτέραν δικαίωσιν τῆς ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν λαμβάνει καὶ ἐξ ὅσων μὲν αὐτὸς ὁ Κύριος χαρακτηρίζει τὸν Θεὸν ὡς «Θεὸν οὐκ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων», ἰδίως δ' ἐκ τοῦ διὰ τῆς θείας ἐνσαρκώσεως ἀπολυτρωτικοῦ αὐτοῦ ἔργου, μάλιστα δ' ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως αὐτοῦ, ὡς πληρέστατα καὶ κλασικώτατα ἀναπτύσσει ὁ ἀπ. Παῦλος ἐν Α' Κορ. ιε'.

Πρὸς τοὺς λέγοντας «μὴ εἶναι ἀνάστασιν» Σαδδουκαίους, ἐρωτήσαντας τὸν Κύριον περὶ τοῦ τίνοσ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀλληλ-διαδόχως τὴν αὐτὴν νυμφευθέντων γυναῖκα ἔσται αὐτὴ ἐν τῇ ἀναστάσει, ἀπεκρίθη εἰδικῶς περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν δι' οὗκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων». Ἐφ' ὅσον ἐν αὐταῖς ταῖς Γραφαῖς τῶν Σαδδουκαίων ὁ Θεὸς γνωρίζεται ὡς Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, πάντως ἢ πρὸς αὐτοὺς τοιαύτη σχέσις του δὲν θὰ ἐξελαμβάνετο περιοριζομένη εἰς μόνην τὴν βραχύβιον ἐπίγειόν των ζωὴν, καθ' ὅσον θὰ ἦτο ἀδιανόητον νὰ φέρῃ μὲν πρὸς ἑαυτὸν ὁ Θεὸς τὰ πλάσματὰ του διὰ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, ἔπειτα δὲ νὰ τὰ μηδενίσῃ. Φέρονται, λοιπόν, τάχα πρὸς αὐτὸν τὰ λογικά του δημιουργήματα ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς θείας του δόξης μόνον διὰ νὰ ἀφανισθοῦν, ὅπως καίονται αἱ πρὸς τὴν φλόγα προσπετόμεναι ψυχαί; Αὐτὴ ἀρὰ γὰρ νὰ ἦνε ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ ἀληθῆς ἰδέα; Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει ὅχι, διότι ὁ Θεὸς εἶνε Θεὸς οὐκ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, ἄλλαις λέξεσιν, ἢ μετὰ τοῦ αἰωνίου Θεοῦ σχέσις τῶν λογικῶν του πλασμά-

των εἶνε σχέσις αἰωνιότητος καὶ προσωπικαί, μόνον δ' ἐὰν δεχθῶμεν ζῶντας μετὰ τὸν γήινον θάνατον τοὺς νεκροὺς θά δυνηθῶμεν νὰ ἀντιληφθῶμεν τὸν Θεὸν ὡς αἰωνίως «Θεὸν ζώντων».

Ἔτι μείζονα βεβαιότητα προσκίεται ἡ περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀλήθεια ἀπὸ τοῦ γεγονότος τῆς ἐνσαρκώσεως. Ὁ τοῦ Πατρὸς αἰώνιος Υἱὸς προσέλαβε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἵνα ἀναγάγῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἐκ τῆς χαμαιζήλου φυσικῆς τάξεως εἰς τὴν οὐρανίαν πνευματικότητα· ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ σκεφθῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἐνηθρόπησε χάριν γένους, τὸ ὅποion ἦτο προωρισμένον ὀριστικῶς νὰ ἐξαλειφθῇ; Αὐτὴ ἡ πράξις τῆς θείας ἐνσαρκώσεως ἐνέχει τὴν ἔννοιαν τῆς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν μεταδόσεως ἐκ τῆς ἰδίας αἰωνιότητος. Ἐπιπλέον, ὁ ἐνσαρκωθείς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰς συντέλειαν τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ὑπέστη τὸν στυριζακὸν θάνατον, εἰς τὴν οὕτω πραγματοποιημένην καταλλαγὴν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν προσδιδόντων τὸν χαρὰκτῆρα τῆς αἰωνιότητος· ἡ σταύρωσις τοῦ Κυρίου καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἀποκατάστασις τοῦ διὰ τοῦ πάθους του λελυτρωμένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἀνθρώπου δὲν ἔχουν τὸν ἀποχωρῶντά των λόγον ἔξω τῆς προσωπικῆς ἀριῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως, ἥτις ἀφεύκτως δεόν νὰ νοητῆται ὡς συνεχιζομένη καὶ μετὰ θάνατον.

Ἄλλά, ὅπως εἶπομεν, τὸ κυριώτατον στήριγμα τῆς ἀποκτῆ ἡ ἀλήθεια τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἐν τῇ ἀναστάσει τοῦ «πρωτοτόκου τῶν νεκρῶν». Τὸ γεγονός τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ὑπῆρξεν ἀπολύτως ἀναμφισβήτητον. Οὐδὲν γεγονός τῆς ἱστορίας ἔχει τόσα καὶ τοιαῦτα ἐρείσματα, ὅσα καὶ ὅποια ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ εἰς αὐτὴν πίστις καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ὑπῆρξε συνεχῆς καὶ ἀκλόνητος, καὶ οὐδαμοῦ τῶν πρώτων χριστιανικῶν κοινωνιῶν ἠκούσθη περὶ αὐτῆς ἀμφισβήτησις. Ἀμφιβολία ὅμως καὶ ἀντιρρήσεις συνέβη νὰ ἐγερθοῦν εἰς τινὰς κύκλους—τῶν ἐν Κορινθῶ χριστιανῶν—μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Ἄλλὰ ἀμφισβήτησις περὶ αὐτῆς—λέγει ὁ ἀπ. Παῦλος—εἶνε ἀδύνατον νὰ προέλθῃ παρ' ἀνθρώπων, διὰ τοὺς ὁποίους εἶνε γεγονός ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου· «εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν;» Πᾶσα ἀπιστία εἰς τὴν ἀνάστασιν νεκρῶν εἶνε ἀπιστία καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου· ἀλλ' «εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν—συμπεραίνει λογικώτατα ὁ ἀπόστολος—, κενὴ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν· εὕρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἦγειρε τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἦγειρεν, εἶπερ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται—ἐπαναλαμβάνει πρὸς μείζονα ἔμφρασιν ὁ ἀπόστολος—, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται...».

Τὴν ἰσχυροτέραν, λοιπόν, ἀπόδειξιν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀποτελεῖ ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, ἔφ' ὅσον δ' αὕτη τεκμηριούται ὡς γεγονός ἔξω πάσης ἀμφισβήτησεως, τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν περὶ τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν διακρίνει ὁ

τόνος τῆς ἀπολύτου βεβαιότητος, διὰ τοῦτο δὲ ἡ πίστις αὕτη ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς Πίστεως ἐκφράζεται οὐχὶ διὰ τοῦ ἐλπίζειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ προσδοκᾶν ἐν τῷ ἐλπίζειν ὑπάρχει στοιχεῖον ἀβεβαιότητος· διὰ τοῦ προσδοκᾶν ὅμως διαδηλοῦται ἡ βεβαίου γεγονότος ἀναμονή, ἡ πεποιθήσις περὶ τοῦ ἀσφαλῶς συμβησόμενου. Καὶ ὁ πιστὸς μουσουλμᾶνος πιστεύει ἀκράδαντος ὅτι κληρὸς αὐτοῦ ἔσται ἡ μακαριότης. Ἄλλὰ τοῦτο ἀποτελεῖ καθαρῶς ὑποκειμενικὴν πίστιν, πεποιθήσιν ἀπελύτως ἐστερημένην ἀσφαλοῦς ἐρείσματος, διότι οὔτε αἱ βεβαιώσεις τοῦ προφήτου δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀσφαλῆ τῆς πίστεως του ἐγγύησιν. Ἐν ἀντιθέσει, τοῦ χριστιανοῦ τὴν πίστιν ἐγγυᾶται πρὸς τῇ διαβεβαίώσει τοῦ Κυρίου καὶ ἔρείσμα γεγονότος, ὅποion εἶνε τὸ γεγονός τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως του. Ἡ ἐκ νεκρῶν ἐγερσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ αὐτὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ τὸ θεμέλιον, τὸ κέντρον, τὸν πυρῆνα, τὴν οὐσίαν καὶ τὴν βάσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως· ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου στηρίζεται ἡ χριστιανωσύνη ὁλόκληρος· εἶνε τόσον θεμελιώδες τὸ γεγονός τοῦτο, ὥστε, κατὰ τὴν ἀπερίφραστον τοῦ ἀποστόλου δήλωσιν πρὸς τοὺς Κορινθίους, «εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν».

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗ, ΥΦΗΓΗΤΟΥ

Η ΣΠΟΥΔΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝ ΒΥΖΑΝΤΙΩ, ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩ 1045 ΥΠΟ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΑΧΟΥ (1042-1055)

Διὰ τὴν μετὰ τὸν Ἰουστινιανὸν Α' (527—565) ἐξέλιξιν τῆς διδασκαλίας τοῦ δικαίου ἐλαχίστας δυστυχῶς ἔχομεν εἰδήσεις. Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ δικαίου εἰς τὴν μεταἰουστινιάνειον ἐποχὴν, ἐμμέσως εἰδήσεις τινὰς παρέχει ὁ 71 κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ συνόδου (691/92)¹. Ὁ κανὼν οὗτος παρέμειπε εἰς ἐποχὴν προγενεστέραν «ὅτε ἡ τῶν νόμων μάθησις ἤμαρζε» καὶ δὴ «ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων, ὡς ὁ Θεόδωρος Βαλασμών ἐν τοῖς σχολείοις του συμπληρωτικῶς σημειοῖ². Κατὰ ταῦτα οὐδὲν ἄξιον λόγου μετὰ τὸν Ἰουστινιανὸν Α' (527—565) ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν ἀπὸ διδασκατικῆς ἀπόψεως ἐπετεύχθη, οὔτε ἐν Κων/πόλει, ἀλλ' οὐδ' ἐν Βυρτυῶ, ἀφοῦ ἤδη ἀπὸ τοῦ 531 καταληφθεῖσα εὗρισκετο καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐτι τῆς συγκλήσεως τῆς ἐν Τρούλλῳ συνόδου (691/92) ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῶν Ἀράβων³. Τὸ θερμὸν λοιπὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν τοῦ δικαίου σπουδὴν δὲν μετεδόθη δυστυχῶς εἰς τοὺς διαδόχους του. Μόνον μετὰ δύο σχεδὸν αἰῶνας ὁ αὐτοκράτωρ Λέων Γ' ὁ

1. Πάλλη-Ποτλή, Σύνταγμα II, 469 ε. Pitra, Jus eccl'gac II, 58.

2. Πάλλη-Ποτλή, ἐνθ' ἀνωτ.

3. Ἡ γνώμη τοῦ W. Fischer (Studien σ. 10) ὅτι ἐν Βυρτυῶ καὶ ἐν Ρώμῃ ἤμαρζε κατ' ἄλλην τὴν μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Μονομάχου (1042/55) περίοδον ἡ τοῦ δικαίου σπουδὴ, ὡς μὴ ἱστορικῶς ἐπιμαρτυρομένη, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ. Ὅρα ἐρυθρότερον κατωτέρω Πρβλ. Paul Collinet, Histoire de l' école de droit de Beyrouth. Paris 1925, ἐνθα καὶ ἑτέρα βιβλιογραφία.

Ἰσαυρος (717/41) ἐποίησε βραχύ τι νομικὸν ἐγχειρίδιον, τὴν «Ἐκλογὴν τῶν νόμων», ἣτις ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν ἀντεπροσώπευε τὰς Institutiones. Ἡ θέσις ὅμως τῆς τοῦ δικαίου διδασκαλίας ἐξηκολούθη νὰ εὐρίσκειται εἰς χθαμαλὰς ἐπίπεδον, ὡς ἄλλως τε καὶ πᾶσαι αἱ θύραθεν ἐπιστήμαι. Ἡ τῆς Κων/πόλεως ἀνωτάτη τῶν γραμμάτων σχολὴ εἶχεν ἤδη ἐκλίπει. Ὁ εἰκονομαχικὸς πόλεμος, ὁ παντοῖους κλονισμοὺς ἐνεργῶν εἰς πάσας τὰς πνευματικὰς τοῦ κράτους ἐκδηλώσεις, ἐπέφερε θανάσιμον τραῦμα καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ σπουδὴν τῆς ἐπιστήμης τῶν νόμων. Οἱ αὐτοκράτορες Λέων Γ' ὁ Ἰσαυρος (717/41) καὶ Κων/ντίνος Ε' ὁ Κορρώνουμος (741/71) θρηνοῦσιν ἐν τῇ προοίμῳ τῆς «Ἐκλογῆς» ὅτι τὸ Corpus Juris διὰ τοὺς πολλοὺς μὲν εἰδικούς κατέστη δυσνόητον, διὰ δὲ τοὺς πολλοὺς ἐντελούς ἀκατανόητον¹. Κυρίως ἡ ἄγνοια τῆς λατινικῆς γλώσσης ἐσθεσε τὸν ζῆλον εἰς ἔγκυψιν ἐπὶ τῶν παλαιῶν λατινιστῶν γεγραμμένων νομικῶν ἔργων². Ἡ εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ἐπίδοσις ἤρχισε νὰ ἐλαττοῦται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων Μαυρικίου (582—602) καὶ Ἡρακλείου (610/41). Ὁ δὲ Λέων Γ' ὁ Ἰσαυρος (717/41) μετὰ ἑκατὸν περὶ οὗ ἐτὶ διέταξε τὴν παντελεῖα κατάργησιν τῆς λα-

τινικῆς ἀπὸ ἐπισήμου τοῦ κράτους γλώσσης¹. Πρὸς τοῦτο συνήγησε βεβαίως καὶ τὸ δεσμεῖται ὀγκούμενον κατὰ τῶν Λατίνων μῖσος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ θαυμασία τῆς λατινικῆς ἐξαφάνισης, τῆς τόσο ἀναγκαιῆς διὰ τὴν τῆς ἐξελίξεως τοῦ δικαίου γνῶσιν καὶ τὴν τῶν λατινιστῶν γεγραμμένων παλαιῶν νόμων κατανόησιν, δίδει ἡμῖν ἔκτυπον τὴν εἰκόνα τῆς οἰκτροτάτης ἀληθῶς καταστάσεως, εἰς ἣν ἡ τῶν νόμων σπουδὴ περιήλθε. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ δικαίου οὐδὲν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου (717/41) ἀνελήφθη ἡ «Ἐκλογὴ»² διὰ τῆς σιωπῆς τῆς δίδει ἡμῖν ἐν Argumentum e silentio πρὸς τοῦτο. (Συνεχίζεται)

1. Ἐνθ. ἀνωτ.

2. Περὶ τοῦ χρόνου τῆς συγγραφῆς τῆς Ἐκλογῆς καὶ τῶν διαφόρων ἀντιλήψεων, ὄρα Δημ. Γκίνη, Das Promulgationsjahr der isaurischen Ekloge, ἐν Byz Zeitschr 24 (1923) 24 316) 58. Τοῦ αὐτοῦ. Ζητήματα τινα ἐκ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἰσαύρων. Ἐπετ. Ἐτ. Βυζ. Στ. 10 (1933) 43) 54 καὶ ἰδίᾳ Α. Π. Χριστοφιλοπούλου, Τὸ πρόβλημα τῆς Ecloga privata. Ἀθήναι: 1937.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ καθῆκον τῶν ἡμερῶν.

Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῶν ἐορτικῶν ἡμερῶν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἐξ ἀποφάσεως τῆς κυβερνήσεως θὰ διενεργηθῇ ἔρανος μεταξὺ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν τῆς χώρας ὀργανισμῶν ὅπως καὶ αἱ πενόμενα τάξεις μὴ μείνωσιν ἀμέτοχοι τῆς παγχριστιανικῆς χαρᾶς, ἣτις χαρακτηρίζει τὴν κατὰ τὰς προσεχέεις ἐορτὰς κοινωνικὴν ζωὴν. Ἄλλ' εἶνε προφανές ὅτι τὸ πρὸς τὰς δοκιμαζομένας τάξεις κοινωνικὸν τοῦτο καθῆκον ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν παντὸς χριστιανοῦ, διότι εἶνε ἐπιταγμα αὐθόρμητον πάσης χριστιανικῆς συνειδήσεως, συναισθανομένης τὸ ἀπαράτητον τῆς φιλανθρωπῶ-συναίσθανομένης τὸ ἀπαράτητον τῆς ἀλλολεγγύης, ἣτις ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐντολῆς τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Ἀνεξαρκῆτως δὲ τοῦ ὅτι ἡ φιλανθρωπία αὐτῆ δέον νὰ ἀποτελῇ μόνιμον διάθεσιν παντὸς χριστιανοῦ, ἐπόμενον εἶνε ὅτι αὐτῆ δέον νὰ ἐκδηλοῦται βαθύτερα καὶ πλουσιότερα κατὰ ὄρισμένας περιστάσεις, καθ' ὅς ἡ ἐπὶ τῇ ἀνεχεῖα θλίψει καὶ τὸ παράπονον φανερώσουσι ὀριμνότεραν τὴν ψυχικὴν πικρίαν ἐν μιᾷ ἀτμοσφαιρᾷ γενικῆς εὐφροσύνης. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὰς χρονικὰς ταύτας περιόδους εὐτονώτερον κινεῖται πρὸς ζωηροτέραν τῆς φιλανθρωπίας ἐκδήλωσιν οὐ μόνον διὰ προσφόρον προτροπικῆς πρὸς τοὺς πιστοὺς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς καθιερώσεως εἰδικῆς ἡμέρας τῶν πιωχῶν, καθ' ἣν οἱ πάντες εἰσφέρουσιν τὰς κατὰ δύναμιν συμβολὰς τῶν εἰς τὰ Φιλόπτωχα Ταμεῖα, ἀπὸ τῶν ὁποίων οἱ δεόμενοι ἀντλοῦσι σχετικὴν τινα παραμυθίαν κατὰ τὰς ἐπικειμένας ἐορτικὰς ἡμέρας.

Τὰ ἐλβετικὰ κανόνια τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο θεσπίζουσι αὐστηροῦς νόμους κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Μετὰ τὰ κανόνια τῆς Γενεύης, τοῦ Vaud, τῆς Neuchâtel, τοῦ Fribourg καὶ τῆς Schwytz, τὸ τοῦ Uri πρὸ τῶν ἀπηγόρευσε πάσα κομμουνιστικὴν δρασίαν τῆς τῆς Γ' Διαθροῦς καὶ παντὸς ἄλλου πρὸς αὐτὴν συνδεδεμένου σωματείου. Ταῦτο

1. Ὁ πλήρης τῆς ἐκλογῆς τίτλος ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἐκλογὴ τῶν νόμων ἐν συντόμῳ γενομένη παρὰ Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου τῶν σοφῶν καὶ φιλοσεβῶν ἡμῶν βασιλέων ἀπὸ τῶν Ἰνστιτούτων, τῶν Διγέστων, τοῦ Κώδικος, τῶν Νεαρῶν τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ διατάξεων καὶ ἐπιδιορθώσεως εἰς τὸ φιλανθρωπότερον ἐκτεθεῖσα ἐν μηνὶ μαρτίῳ ἰνδ. θ' ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5740 (=740). Ὅρα Ν. Ρ. Β l a g o e v, Ἡ ἐκλογὴ (βουλγ.). Σόφια 193 (πρβλ. δυσμενῆ κριτικὴν ἐν Β. Ζ. 33 (1933) 234. Πρβλ. Ἀ ν α σ τ. Π. Χ ρ ι σ τ ο φ ι λ ο π ο ὕ λ ο υ, Τὸ πρόβλημα τῆς Ecloga privata [Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Ἀρχείου Ἰδιωτικῶν Δικαίων» Ζέπου τ. Δ' (1937) τεύχ. Ιον] Ἀθήναι 1937 σ. 4.13. Παράλληλως πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ κωδικοποιηθὲν καὶ ἐπίσημον καταστάν ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὑφίστατο ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ δημόθους δικαίου καὶ τὸ ἄγραφον ἑλληνικὸν δίκαιον, μὴ περιληφθὲν ἐν τῇ τοῦ Ἰουστινιανοῦ (527)65) νομοθεσίᾳ. Ἐπιθ. Δημ. Π. Παππούλια, Περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν Ἑλλήνων νομικῶν ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου (Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ πρώτῳ συνεδρίῳ τῶν ἑλληνικῶν δικηγορικῶν συλλόγων). Ἐν Ἀθήναις 1928 σ. 11: «Τὸν δυναμὸν τοῦτον ἐπελήφθη ἐν τῇ μεταρρυθμιστικῇ αὐτοῦ τάσει νὰ ἔρη ὁ ἴδρυτής τῆς δυναστείας τῶν Ἰσαύρων συναρμολογῶν εἰς σύντομον καὶ ἐλλειπτον κώδικα τὸ ἐπίσημον καὶ τὸ δημόθους δίκαιον. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐρεῖσεται ἡ Ἐκλογὴ τῶν Ἰσαύρων, ἣς πλεῖστα διατάξεις ἀγνωστοὶ τῇ ἰουστινιανείῳ νομοθεσίᾳ περιλαμβάνουσι κανόνες ἰσχύοντες ἤδη ἐν τῇ δικαίῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ ὑπὸ τῶν Ἰσαύρων ἐπιχειρηθεῖσα ἄρσις τῆς ἀντιθέσεως μεταξὺ ἐπισήμου καὶ δημόθους δικαίου δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν. Ἡ ἐκλογὴ κατηργήθη ὑπὸ τῆς μακεδονικῆς δυναστείας, ἣτις διὰ διαφόρων νομοθετημάτων, τοῦ Προχείρου δηλονότι, τῆς Ἐπαναγωγῆς καὶ ἰδίᾳ τῶν Βασιλικῶν, ἐπανέφερε τὴν ἰσχύον τῶν Ἰουστινιανείων δικαίων, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ ἐπισήμου καὶ δημόθους δικαίου». Πρβλ. H e i m b a c h, Jus Gr. Rom. (Ersch und Gruber Enzykl.) τ. 86, 216 ἔ. H o r s t v. W i t t k e n, Die Entwicklung des Rechts nach Justinian in Bnzanz. Hallsaale 1928 σ. 55) 57.

2. C. E. A. L i n g e n t h a l, Collectio Librorum juris graecoromani (1882) τ. 1.

3. L. H a h n, Zum Gebrauch der lateinischen Sprache in Konstantinopel, ἐν Festschrift für Martin v. Schanz. Würzburg 1912. H. Z i l l i a c u s, Zum Kampf der Weltsprachen im oströmischen Reich, ἐν ἄν. C h r. Z e r v o s σ. 80.

χρόνος και ἡ βουλή τοῦ καντονίου τῆς Βασιλείας (Bâle) ἐψήφισαν νόμον ἀπαγορεύοντα εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ κράτους και τῶν κοινοτήτων νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Ἀμβρόσιος δι' ἐγγράφου αὐτοῦ προσεκάλεσε τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου εἰς ἑτακτον συνοδικὴν συνεδρίαν σήμερον πρὸς ἐκλογὴν τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ προσφάτου νόμου θεσπιζόμενα.

Τοῦ διατάγματος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Σπυρίδωνος Ἀλιβιζάτου ὡς Μητροπολίτου Μαρωτεύας κυρωθέντος ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Ἀντιβασιλέως Διοδόχου Παύλου, τὸ μὲν Μήνυμα ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ ἢ δὲ χειροτονία αὐτοῦ τῇ ἑβδὴ Παρασκευῇ ἐν τῷ ἰ. ναφ τῆς ἁγ. Εἰρήνης, συλλαιτουργούντων τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Ἀμβροσίου και τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θηβῶν κ. Σινυσιίου, Σισανίου κ. Διοδώρου και Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου.

Ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιεπισκοπικοῦ αὐτῆς ὠνομάσθη ὁ μέχρι τοῦδε γραμματεὺς αὐτῆς Ἀρχιμ. Πολύκαρπος Κουτσουπίδης.

Ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Σ. τοῦ Τοποτηρητοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Ἀμβροσίου, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Α. Σ. τελεσθεῖσαν τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ (7) θείαν ἱερωργίαν ἐπισκέφθησαν ἐπὶ συγχαρητικαῖς εὐχαῖς τὸν ἑορτάζοντα ἱεράρχην τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου, ὁ ἱερός κληρὸς, πολλοὶ τῶν ἐπισήμων και πληθὸς λαοῦ.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος πληροφορηθεῖσα ὅτι ἐν τισὶ δικαστηρίοις τὸ ἐφ' οὗ οἱ διάδικοι και οἱ μάρτυρες ὀρκίζονται ἱερὸν Εὐαγγέλιον δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν ἐμφάνισιν, οἱ δὲ δικασταὶ δὲν ἐγείρονται τῶν ἐδρῶν των κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὀρκωδοσίας, δι' ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης κατέστησε γνωστὴν τὴν ἐλλειψὴν ταύτην σεβασμοῦ πρὸς τὸ ἱερὸν Βιβλίον, ἐφ' ᾧ και δι' ὀρκωδικῆς Ἐγκυκλίου συνστάθη εἰς τοὺς δικαστάς ὅπως λάβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἀτόπου.

Ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἄδεια δι' Ἀθήνας πενήτημερος τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Σπάρτης, ἵνα παραστῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ» γενησομένην δοξολογίαν διὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ναυμαχίας τῆς Ἑλλάδος, τῷ δὲ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μυτιλήνης ὀκταήμερος διὰ λόγους ὑπηρεσιακοῦς.

Διὰ Β. ο. Διατάγματος ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Σεργῶν γραμματεὺς Μιχαὴλ Ἰωσήφ διεβαθμίσθη εἰς γραμματεῖα β' τάξεως.

Διὰ ὑπουργικῶν πράξεων διεβαθμίσθησαν α) ὁ παρὰ τῇ Ἱ. Μ. Μηθόμνης γραφεὺς Δημήτριος Βανέλλης εἰς τὸν βαθμὸν και μισθὸν γραφέως α' τάξεως, β) ὁ παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Σεργῶν κλητὴρ Θ. Μαργακὸς εἰς τὸν βαθμὸν και μισθὸν κλητῆρος α' τάξεως.

Δι' ὑπουργικῆς πράξεως ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησις τοῦ κλητῆρος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης Ἰωάννου Σαμαρά.

Δι' Ὑπουργικῆς πράξεως διορίσθη κλητὴρ παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Μυτιλήνης ὁ Ἡλίας Περγαντῆς ἐπὶ βαθμῶν και μισθῶν κλητῆρος Α' τάξεως.

Διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος ἀπενεμήθη χάρις τῷ ἐπὶ παλαιοημερολογισμῷ καθαιρεθέντι ἱερεὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκίρας και Παξῶν Εὐγενίῳ Τόμπρω, μεταγόνντι ἐφ' οἷς ἤμαρτεν.

Ὁμοίως εἰς Βασ. Διατάγματος ἀπενεμήθη χάρις τῷ ἱερεὶ Βασίλ. Σοφῷ τῷ ἐφημερίῳ Σοφάδων διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποιτικῆς ἐνιαυσίου ἀργίας, καταγνωσθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, ἄνευ μέντοι ἐπανόδου εἰς τὴν προτέραν ἐφημερικὴν του θέσιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΠΟΛΕΩΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ἰταλικὴ ἐφημερίς, ἀπὸ τῆς 15 λήξαντος μηνὸς ὁ Διοικητὴς τῆς Δωδεκανήσου κατήγγησε τὰ πνευματικὰ δικαστήρια τῶν ὀρθοδόξων, μουσουλμάνων και Ἰσραηλιτῶν καθ' ἅσπασαν τὴν Δωδεκανήσον. Ἐφεξῆς αἱ ὑποθέσεις προσωπικοῦ δικαίου—θηρησκείας ἢ οἰκογενειακαὶ—θα δικάζωνται ὑπὸ τῶν ἰταλικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρος δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τὸν χριστιανικὸν τῆς ἐπαρχίας του ποιμνιον ἀποδύεται τὴν πρὸς τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα ἀδιαφορίαν τῆς πλειονότητος τῶν χριστιανῶν του, οἵτινες ἀπὸ ἰκανῶν ἤδη ἐτῶν παύσαντες ν' ἐκκλησιάζωνται κατὰ τὰς Κυριακάς και ἑορτάς, ἀμελοῦσι τέλεον και τῆς μεταλήψεως τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, και κατ' αὐτὰς ἔτι τὰς προθανατίους στιγμάς. Ἡ Α. Σ. ἐν τῇ προσπάθειᾳ νὰ ἀφύπνισῃ ἐν τοῖς χριστιανοῖς τούτοις τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, ἀπευθύνει πρὸς αὐτοὺς λόγους ποιμαντορικῆς παρακλειστικῆς φροντίδος ὡς παραδείγμα τὴν προγονικὴν πίστιν και εὐσέβειαν, αἵτινες ἐν ἡμέραις θλίψεως και δοκιμασίας ἀπέβησαν σωστικαὶ διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαόν. «Και ὅμως ὑμεῖς—ἐπάγεται ἡ Ἐγκύκλιος—οἱ ἀπόγονοι τούτων εὐσεβῶν προγόνων ἐλησημονήσατε ὅλα αὐτὰ σήμερον και ἀποφεύγατε νὰ εἰσέρχεσθε εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς διὰ νὰ ἐκκλησιασθῆτε θὰ φανῆτε ὅρα γε τόσον σκληροὶ και εἰς τὸ μέλλον; Θὰ παύσητε εἰς τὸ διηνεκές νὰ ἐκκλησιάζησθε; Μᾶς τρομάζει ἐν τοιοῦτο ἐνδεχόμενον».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατὰ τὴν ἐν Κάρλοβιτς συγκροτηθεῖσαν ἐκ κληρικῶν και λαϊκῶν ρωσικὴν συνέλευσιν, περὶ ἧς ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἀνεγράψαμεν, μετὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἀνακοίνωσιν τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Πότσοδμ Σεργεῖμ περὶ τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ παγκοσμίου συνεδρίου τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ συνέλευσις ἀπεφάνθη ὅτι ἐν λόγῳ συνέδριον, καίτοι ἡσχολήθη περὶ τὰ «φληγόμενα» τῆς ἐποχῆς, ἀίνα τίθενται ἐνώπιον τοῦ Χριστιανισμοῦ, προφανῶς δὲν ἀντελήφθη ὅτι τὸ ζωτικὸν ἔργον πάντων εἶνε τὸ ζήτημα τοῦ μολοσειβισμού, τοῦ κατ' αὐτοῦ ἀγῶνος και τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῆς καταστρεπτικῆς ἐπιδράσεώς του ἐπὶ τὰς μεγάλας μάζας πάντων σχεδὸν τῶν λαῶν, διότι οὗτος, ὡς κοσμοθεωρία και ὡς κίνησις κατ' οὐσίαν ἀντιθρησκευτικῆ, ἀντιχριστιανικῆ, ἀντιπολιτικῆ και ἀντιεθνικῆ, εἶνε ὁ ἐπικινδυνότερος τῶν ἑχθρῶν, διότι ἀπειλεῖ σὺμπαντα τὸν κόσμον, πάσης τῆς θρησκείας και τῆς ἐκκλησίας, ὅλον τὸν χριστιανικὸν πολιτικὸν και ὀλόκληρον τὴν θρησκευτικὴν, ἠθικὴν, πολιτικὴν, κοινωνικὴν, οἰκονομικὴν, οἰκογενειακὴν και ἐργατικὴν ζωὴν. Τὸ συνέδριον τῆς Ὁξφόρδης δὲν ἀπέκλυσε τὴν δαιμονικὴν οὐσίαν τοῦ μολοσειβισμού, δὲν ὑπέδειξε τὰς τρομεράς ὀδύνας και στερότητας, τὴν δουλείαν, τὴν καταπίεσιν και τὴν σκληρὰν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐκατομμυρίων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ρωσίας, τὴν μεταβολὴν τοῦ ἔργου τμήματος τῆς οἰκουμένης εἰς τεράστιον πεδῖον καταναγκαστικῶν ἔργων και ἀπεριγράπτου ἐνδείας. Τὸ συνέδριον τοῦτο δὲν ἔστρεψε τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ὅτι μία τῶν αἰτιῶν τῆς ἀποτυχίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐγένετο ἡ εἰς αὐτὴν ἐκδοχὴ τῆς σοβιετικῆς ἐπικρατείας, τοῦ φορέως τούτου τῆς παγκοσμίου ἐπαναστάσεως, ἐξίχθη μῆχρι τῆς ἐξισώσεως τοῦ μολοσειβισμού πρὸς τὰς ἐν γένει πολιτικὰς, κοινωνικὰς και ἔθνικὰς κινήσεις, και ἀποπειραθὲν μάλιστα νὰ εὕρῃ ἐν τῷ μολοσειβισμόφ αἰτήματα και ἰδέας συγγενεῖς τάχα πρὸς τὰ ἰδεώδη τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅποια ἡ ἰσότης και ἀδελφότης.

Ἡ αὐτὴ συνέλευσις προβάσσει και εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν σχέσεων τοῦ ρωμαϊκοῦ καθολικισμοῦ πρὸς τὸν μολοσειβισμόν, ἀνεγνώρισεν μὲν μεθ' ἰκανοποίησεως ὅτι ὁ Πρωθιεράρχης τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, πολλοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ρωμαϊκοῦ κλήρου και ἄλλοι τοῦ αὐτοῦ δόγματος ὀργανῶσεις ἐπράξαν ἰκανὰ ἐν τῷ κατὰ τοῦ μολοσειβισμού ἀγῶνι, οὐχ ἥττον ὅμως εὐρέθη εἰς τὴν ἐνάγκην νὰ σημειώσῃ μετὰ λύπης ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Βατικανοῦ δὲν ἦτο πάντοτε ἀκραιφνῶς ἀντιμολοσειβικῆ, ὡς ἀποδει-

κνύουν αί επανηληθμένοι απόπειραι συνάψεως Κογκροδάτου μετ' τής σοβιετικής έξ υσια. Πλήν τούτου, ή αντίπολιτιστική δράσις του τε Βατικανού και των άλλων αντίπροσώπων τής ρωμαϊκής ιεραρχίας έξησθένει και έξισθηνεί εκ διαφόρων δηλώσεων και πράξεων φιλοπολιτισβικού χαρακτήρος, άναφερομένων ρητώς έν τω σχετικώ πρακτικώ τής συνλεύσεως και αποδεικνυσάντων ότι ή πολιτική των διπλωματών του Βατικανού και των διαφόρων ιεραρχών και οργανισμών τής ρωμ. Έκκλησίας πολύ άπέχει τής σαφώς άντιπολιτισβικής. Έπιπροστίθεται δέ, ότι ή πολιτική αυτή τής έν λόγω Έκκλησίας είνε και ύστεροβούλος και ιδιοτελής διότι συνδέει αυτήν πρός τας επί του ορθοδόξου ρωσικού λαού προσηλυτιστικάς βλέψεις τής.

— Έν τοις πρακτικοίς τοις αυτής συνλεύσεως άναγινώσκοντες ότι επί του θέματος τής άνακοινώσεως του Θεωφ. Έπισκόπου Σιαγκής Ιωάννου περί τής θέσεως τής ορθοδόξου Έκκλησίας μετ' τον πόλεμον ώς και τής άνακοινώσεως του κόμ. Γράμπε «περί των σχέσεων τής ύπερρίου ρωσικής Έκκλησίας προς τας αυτοκεφάλους Έκκλησίας» ή συ έλευσις διεπίστωσεν ότι «ή ορθόδοξος Έκκλησία από τής πτώσεως του ρωσικού τσαρισμού και των συστηματικών καταπιέσεων τής μιλλιταριστικής έξουσίας απόλασε το έπαυλαι ύφιστάμενον στήριγμα τη: έν τή ρωσική τοπική Έκκλησία, έξ (δ έκκλινίσθη ή εκκλησιαστική τάξις και προέκυψαν αί άβάσιμοι αξιώσεις του Πατριάρχου Κοι πόλεως. Η πραγματοποίησις των αξιώσεων τούτων επήγαγε την βλαβεράν διά την ορθόδοξον Έκκλησίαν άνάμειξιν του Πατριάρχου τούτου εις την ζωήν των επί μερους τοπικών Έκκλησιών, ώς και την δημιουργίαν νέων αυτοκεφάλων και αυτόνομων Έκκλησιών, συχνάκις διά παραβίασεως των εκκλησιαστικών κανόνων...».

— Η αυτή συ έλευσις άνέλοβε να άπευθύνη προς την ρωσικήν ιεραρχίαν την παράκληση να συντελέση όπως το «Άγιον Όρος επιτρέψη εις ολαύτοις την καταγωγήν να προσέλθωσιν εις τας μοναχικάς τάξεις.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Τή 23 παράλθόντος μηνός έν τή έν Λονδίνω ναφ των άγ Πάντων έτελέσθη άγγλικανική μνημόσυνος λειτουργία ύπερ άναπαύσεως τής ψυχής του Άρχιεπισκόπου Άθηνών Χρυσόστομου, Ιεροσολυώντος του αιδεσ. Leslie Simmonds. Παρήσαν ό άγιολογ έν Ιεροσολύμοις Έπίσκοπος Σεβ. G. F. Graham-Brown, ό Γραμματεύς του άγγλοορθοδόξου Συνδέσμου αιδεσ. R. M. French και ό Βικάριος Dom Bernard Clements. Μετά την θείαν λειτουργίαν ή μνημόσυνος άκολουθη έψάλη έλληνιστι ύπό του Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανού, συμπαραστατουμένου ύπό του Μεγ. Αρχιμανδρίτου Μιχαήλ Κωνσταντινίδου και του Άρχιμ. Ιακώβου Βύρβου, τής ορθοδόξου εκκλησίας του Λονδίνου.

— Υπάρχει, φαίνεται, και έν τή Άγγλικανική Έκκλησία ζήτημα μισθοδοσίας του ένοριακού κλήρου έν κρίνη τις εκ των έξης σχολίων των «Έκκλησιαστικών Καιρών» του Λονδίνου: «Η εκκλησία Άγγλίας έχει έγγαμιον κλήρον. Πώς δύναται οι άνθρωποι να εκτελούν τ' ά δυσχερή καθήκοντα τής κλήσεώς των έν άνταπαύστως ένοχλούνται από του; λογαριασμού; του κροσώλου και του άρτοπώλου και έφ' όσον όφείλουν να δαπανοϋν διά την εκπαίδευσιν των τέκνων των; Ο Έπίσκοπος του Λονδίνου, ό όποιος είνε πάντοτε άνθρωπιστής, είνεν ότι «αί προσερχόμενοι εις τας τάξεις του κλήρου νέοι δέν έχουν ανάγκη από πλούτη, πρέπει όμως να φροντίζουν διά τας συζύγουσ και τ' τέκνα των». Ο κλήρος πρέπει να έξασφαλίση μίαν λογικήν επάρκειαν, συμφωνοϋμεν δ' άπολύτως με το λεχθέν ότι ό ευέλής μισθός του κλήρου άποτελεί μόνιμον κηλίδα τής Άγγλικανικής Έκκλησίας. Μία κυρία παρέβαλε τον σύγγρονον κλήρον προς τον άπ. Παύλον, άπ' ό κινύουσα την ένασχόλησιν του με μέσα βιοπορισμού. Ο άπ. Παύλος ήτο βεβαίως πτωχός, αλλά προέβαλε το έπαγγελματικόν έσδά του ώς παράδειγμα διά τα του; μαίκοις και διά των κλήρον. Ούδεν έν τή Εύαγγελίω ύπάρχει το ύποβάλλον την ιδέαν ότι οι εβ'οροι λαϊκοί

πρέπει να άγιοϋν τας οικονομικάς δυσχερείας του κλήρου. Τούναντίον, το Εύαγγέλιον λέγει ότι αξίος ό έργα της του μισθού αυτού».

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΩΝ

Και' αυτά; το Όμοσπονδιακόν Συμβούλιον των Έκκλησιών τής Άμερικής, άποτελεϋν σήμερα έν των σημαντικώ έργων οργάνων του Προτεσταντισμού, εορτάζει την τριακονταστηρίδα από τής συστάσεώς του, σημειωθείσης κατά τας αρχάς του Ιστομένου αιώνοσ. Το Συμβούλιον τούτο άντιπροσωπεύει την πλειονότητα των Άμερική Εύαγγελικών Έκκλησιών, το μέγιστον δέ τής οικουμενικής χριστιανικής κινήσεως όφαιλάται εις τας πρωτοβουλίας αυτού.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μυτιλήνης Ιάκωβος δ από Δυραχίου. Τριακονταστηρίς (1908—1938). Μυτιλήνη 1938.—Το τεύχος περιέχει εικόνας εκ τής ποιμαντορικής δράσεως του Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης και ά την τριακονταστή αυτού άρχιερατείαν. Επί τή βιβλίω τούτω το τεύχος Μαρτίου 1938 (άρθ. 3) του «Ποιμένο» τής Μυτιλήνης έξεδόθη πανηγυρικήν, περιλαμβάνον άφήγησιν περί των τής εκκλησιαστικής, έθνικής, πνευματικής και έν γένει εκπολιτιστικής δράσεως τής Α. Σ. έν Σμύρνη, Άλβανίη και Λέσβω.

Ο ΝΕΟΣ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Έξετυπώθη και κυκλοφορεί ό νέος Ημεροδείκτης του έτους 1939 τής Αποστολικής Διακονίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Παιτισμοϋμενος διά καλλιτεχνικής εικόνοσ του Άποστόλου των ένδων Παύλου κηρυττοντοσ τον Χριστον επί του Άρείου Πάγου και περιεχον ρητά χρήσιμα εις τον καθ' ήμέραν βίον παντός χριστιανού εκ τής άγ. Γραφής; και των Πατέρων τής Έκκλησίας άποτελεί άπορρίπτην εφόδιον και άληθές στέλιμα κάθε χριστιανικής οικογενείας.

Ζητήσατέ τον από τας κατά τόπους Ι. Μητροπόλεις, τούς έφημερίοις των Ιερών ναών και από τ' γραφεία τής Αποστολικής Διακονίας (όδός Φιλοθέης 17).

Η τιμή αυτού ώρίσθη εις δραχμάς 15.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χρησεύσης τής θέσεως τακτικού έφημερίου τής ένορίας Άγραπιδιά, προσκαλοϋμεν τούς βουλομένους να καταλάβωσι την κενήν ταύτην θέσιν και έχοντες τα ύπό του άρθρου 66 του νόμου 1369 περί ένορ. ναών οριζόμενα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλωσιν εις τ' γραφεία τής Ιεράς Μητροπόλεως τα ύπό του άρθρου 68 του αυτού νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Έν Λαμκ τή 22 Οκτωβρίου 1938.

† Ο Φθιώτιδος Αμβρόσιος

Χρησεύσης τής θέσεως τακτικού έφημερίου τής ένορίας Παλιμοκάστρου προσκαλοϋμεν τούς βουλομένους να καταλάβωσι την κενήν ταύτην θέσιν και έχοντες τα ύπό του άρθρου 66 του νόμου 1369 περί ένορ. ναών και έφημεριών οριζόμενα προσόντα όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης; υποβάλωσιν εις τ' γραφεία τής Ιεράς Μητροπόλεως τα ύπό του άρθρου 65 του αυτού νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Έν Λαμκ τή 23 Οκτωβρίου 1938. † Ο Φθιώτιδος Αμβρόσιος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Τύποις «Φοίνικας» όδός Αμαννάου 4. Τηλ. όκ 229